వైద్యము

క్యాన్సరు, రేడియము, ఆపరేషను లేకుండ డయాబెటిస్ బ్లడ్ ప్రెషరు పిచ్చి, దిర్ఘరోగములు యెన్నటికీ కుదరని వాటి చికిత్సకు. వేమన మెడికల్ హాస్పిటల్.

6, సైదాబాద్ కాలనీ, హైదరాబాదు. 36
టెలిఫోను 43923

(R-4158)

ఆంధ్ర పిలుపు
మీవ్యాధులన్నిటి విషయంలో

వైద్యవాచస్పతి
కవిరాజ్
పండిట్
దుర్గాదత్
శర్మగారిని

దిగువ తెలిపిన కార్యక్రమం ప్రకారం సంప్రదించి సలహాలు పొందండి

హైదరాబాదు: 1-1-67: మ.4-00 నుంచి రా. 7-00 వరకు. 2-1-67: ఉ 8-00 నుంచి మ. 1-00 వరకు. మ. 4-00 నుంచి రా. 7-00 వరకు-శాతవాహన్ హోటల్, కింగ్‌కోఠిరోడ్; ఫోన్ 85591.

నిజామాబాద్: 3-1-67: ఉ. 8-00 నుంచి సా. 5-00 వరకు-శాంతినివాస్

కరీంనగర్: 4-1-67: ఉ. 8-00 నుంచి సా. 5-00 వరకు-శ్రీకృష్ణలాడ్జి

వరంగల్: 5-1-67: ఉ. 8-00 నుంచి సా. 5-00 వరకు-హోటల్ నటరాజ్ బోర్డింగ్ అండ్ లాడ్జింగ్, స్టేషన్ రోడ్, ఫోన్: 262

ఖమ్మం: 6-1-67: ఉ. 8-00 నుంచి సా. 5-00 వరకు-మైసూర్ కేఫ్, బస్ స్టాండ్ దగ్గిర, ఫోన్: 166

ఏలూరు: 7-1-67: ఉ. 8-00నుంచి సా. 2-00 వరకు-వసంత్‌మహల్ లాడ్జి, ఫోన్: 90-ఎ.

కాకినాడ: 8-1-67: ఉ. 8-00 నుంచి సా. 5-00 వరకు - మోడరన్ కేఫ్ లాడ్జ్, వల్లభాయి స్ట్రీట్, ఫోన్: 261

విశాఖపట్నం: 9-1-67: ఉ. 8-00 నుంచి సా. 6-00 వరకు-హోటల్ ఊటీ డాబాగార్డెన్, ఫోన్ 23 31

శ్రీకాకుళం: 10-1-67: ఉ.8-00 నుంచి సా. 6-00 వరకు - హోటల్ ప్రకాశ్

బరంపురం: 11-1-67: ఉ. 8-00 నుంచి సా 6-00 వరకు-ఆనందభవన్ మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసువద్ద

విజయనగరం: 12-1-67: ఉ.8-00 నుంచి సా. 6-00 వరకు - ప్రశాంతి విహార్, ఫోన్: 350

తుని: 13-1-67: ఉ. 8-00 నుంచి సా. 6-00 వరకు-విశ్వనాథ్ లాడ్జి

రాజమండ్రి: 14-1-67: ఉ. 8-00 నుంచి సా. 5-00 వరకు-శాంతినివాస్, బోర్డింగ్ అండ్ లాడ్జింగ్. ఫోన్: 267

విజయవాడ: 15-1-67: ఉ. 8-00 నుంచి మ. 1-00 వరకు, మ. 4-00 నుంచి రాత్రి 7-00 వరకు-వెల్‌కమ్ హోటల్, సుమతి బిల్డింగ్, గాంధీనగర్ ఫోన్: 286

గుంటూరు: 16-1-67: ఉ. 8-00 నుంచి సా. 6వరకు-ఉడిపి శ్రీకృష్ణభవన్, స్టేషన్‌రోడ్, ఫోన్: 181

ఒంగోలు: 17-1-67: ఉ. 8-00 నుంచి సా. 6-00 వరకు-కొచ్చిన్ కేఫ్, బోర్డింగ్ అండ్ లాడ్జింగ్.

నెల్లూరు: 18-1-67: ఉ. 8-00 నుంచి సా. 5-00 వరకు-శ్రీనివాస్ టూరిస్ట్ హోమ్, ఫోన్: 86

కడప: 19-1-67: ఉ. 8-00 నుంచి సా. 5-00 వరకు - మణికేఫ్ హోటల్ మ్యాథిస్‌రోడ్, ఫోన్: 376

మదనపల్లి: 20-1-67: ఉ. 8-00 నుంచి సా. 6-00 వరకు - అశోకా హోటల్

అనంతపురం: 23-1-67: ఉ. 8-00 నుంచి సా. 6-00 వరకు - రాయల్ రిపైరింగ్ రూమ్స్, శ్రీనివాస్ బిల్డింగ్, బళ్లారి రోడ్

కర్నూలు: 24-2-67: ఉ. 8-00 నుంచి సా. 6-00 వరకు-పుడ్ ల్యాండ్స్ హోటల్, ఫోన్: 220

ఆదోని: 25-2-67: ఉ. 8-00నుంచి సా. 6-00 వరకు-హోటల్ ప్యాలెస్

రాయచూర్: 26-2-67: ఉ.8-00 నుంచి సా. 6-00 వరకు-మిడ్‌ల్యాండ్స్ హోటల్

మహబూబ్‌నగర్: 27-2-67: ఉ. 8-00 నుంచి సా. 6-00 వరకు-గణేశ్ విలాస్, బస్‌స్టాండు ఎదుట.

సమయానికి లభ్యం కాకపోయినా ఫరవాలేదు. ఈ తేదీలు మారుగా వుండేదుకై విరుదు పిలుస్తున్నవోటికి విమానంలో ప్రయాణం చేస్తారు.

పైన తెలిపిన కార్యక్రమాన్ని గుర్తుంచుకుని వారి అమూల్య సలహాలను హృద్రోగము, గాలిమల బలహీనత అజీర్ణరోగములు, రక్తం విరుగుడు, ఉన్మాదము, హిస్టీరియా, అతి మూత్రము, లుకోడర్మా, ఫిస్టులా, ఉబ్బసము, మూలకంక, పైనసీ మొదలైన భయంకర వ్యాధుల విషయంలో తీసుకోండి

KALPA PHARMACY
Navratna Chowk
JULLUNDUR CITY
(East Punjab)

కలతీర్చిన తగాదా

హాల్లో టెలిఫోన్ గణగణ మ్రోగింది. అప్పుడే సగేష్ కుమార్, సురేఖ, బాబూ, హాల్లో కూర్చొని కాఫీ త్రాగుతున్నారు.

"హలో!.... ఎవరు?.... ఓ! నీవా ప్రభా!....అరే! ! ఎప్పుడొచ్చావ్!!! మీ శ్రీ వారు కూడా వచ్చారా.... అలాగా!.... ఒకవేళ కూడా....ఒయస్.... అక్కడే ఉన్నారు.... ఆఁ.. చెప్తాను. నీ కోసం వెయిట్ చేస్తూ ఉంటాం.... అలాగే.... గుడ్ బై, సురేఖ ఫోన్ పెట్టేసి వచ్చి కూర్చుంది.

"ఎవరితోనో అంత ఉత్సాహంగా మాట్లాడుతున్నావు, అంతటి అదృష్టవంతులెవరో!" అంటూ కొంటెగా చూశాడు సగేష్.

"అదేనండి నా ఫ్రెండ్ మీతో ఒకసారి చెప్పాను చూడండి ప్రభ అని. అదీ దాని భర్త శ్యాంప్‌కని వస్తూంటే అది కూడా వచ్చింది. నన్ను చూడటానికి వస్తున్నానని, మిమ్మల్ని నన్నూ ఎక్కడికీ వెళ్లవద్దంది. వాళ్ళ చుట్టాలింట్లో నిలిచి ఫోన్ చేసింది." అని చెప్పటం ముగించింది.

సగేష్ తన చేతివాచీ చూచుకుంటూ లేచి, "రేఖా! నాకుహాస్పిటల్ కు టైమయింది మరి వెళ్ళటానికి దేవిగారి అజ్ఞ అనుగ్రహిస్తారా?" అన్నాడునవ్వుతూ

"నాన్నా! మలే! నాన్నా ఇప్పుడు ఫోను చేశాడు చూడూ అది ఎవరు నాన్నా" అన్నాడు కొడుకు శంకర్.

"ఇప్పుడు ఫోన్ చేసింది! మీ అత్తగారు! పాయింశాలం మనింటికి వస్తుందిట. నిన్ను మంచిబట్టలు వేసుకుని ఉండమంది."

"పోను నాన్నా, అత్త వస్తుందిగా"

"నువ్వు మంచివాడివికదూ?"

తండ్రీ కొడుకుల సంభాషణలకూ నంతోషిస్తూ నుంచుంది సురేఖ.

"రేఖా! మరిసేను వెళ్లొస్తా!

ఒరేయ్ బాబూ, టాటా!"

"టా, టా!!!" అంటూ చేయూపాడు బాబు.

* * * *

సాయంకాలం అయిదయింది.

సురేఖ చక్కగా అలంకరించుకుని బాబుకి మంచిబట్టలు తొడిగి స్నేహితురాలికోసం పోర్టికోలోనుంచుంది ఏదో ఆలోచిస్తూ పరధ్యానంగా ఉన్న సురేఖకి తనముందు కారాగటంవల్ల తెప్పరిల్లి తలపైకెత్తింది.

ప్రభా ఆమెభర్త సుందర్.

ప్రభని చూడగానే సురేఖ పరుగున వెళ్లి స్నేహితురాలి చేయిపట్టుకొని ఊపేసింది. వారి స్నేహంచూసిన సుందర్‌కి చాలా సంతోషమనిపించింది.

"సురేఖా! పాపం ఎవరికోసరం అంతగా ఆలోచిస్తున్నావ్" అంది ప్రభ.

సురేఖా వాళ్లది చక్కని చిన్న మేడ. చూడముచ్చటగా ఉంటుంది. ఇంటి చుట్టూ చక్కని పూలతోట. చిన్న గేటు దానికి యిరుప్రక్కలా కొబ్బరిచెట్లూ కాంపౌండ్, చూడటానికి చాలా అందంగా ఉంటుంది.

ప్రభ లోపలికి రాగానే, "రేఖా! ఎంత చక్కగాఉంచే మీ యిల్లు, భలేగా తయారుచేశారే?" అంది.

"అయితే యింత పెద్దదానివై వాకూడా ఆ పొగిడేబుద్ధి పోనిచ్చావు కాదే!" అంది సురేఖ. అంతలో సుందర్ అందుకుని, "ఎలాపోతుంది చెల్లాయ్? అది ఆడవాళ్లకు ఉగ్గుతో నేర్పినవిద్య" అని భార్యవంక చూచాడు. ఇంతలో పైట కారాగిన చప్పుడైంది.

"అదిగో! బాబుకూడా వచ్చారు" అంది సురేఖ. అప్పుడే లోపలికి అడుగు పెడుతున్న సగేష్.

"హలో! మిస్టర్ సుందర్ గుడ్ ఈవెనింగ్!!" అంటూవచ్చి సుందర్‌కి షేక్ హాండ్ యిచ్చాడు.

"అయితే నువ్వేనన్నమాట రేఖ స్నేహితురాలి భర్తవి. ఎవరో అనుకున్నా" అన్నాడు.

"అయితే మీకు ముందే తెలుసన్న మాట మాఅన్నగారు!", అన్నది సురేఖ ఆశ్చర్యంగా.

ఇంతలో పనిమనిషివచ్చి ట్రేలో కప్పులలో కాఫీని టేబుల్ మీద పెట్టింది. సురేఖ సలుగురికీ కాఫీ యిచ్చింది

"ఏమండీ! మా రేఖ ఎంతబాగా పాడుతుందో తెలుసా? పాడితే కోయిలే!" అంది ప్రభ.

"అయితే ఒకపాటపాడండి" అన్నాడు సుందర్.

"ఏమండోయ్! మీరు పొరపడుతున్నారు మా రేఖపాడితే కాకులు అరిచినట్లే" అన్నాడు సగేష్. భార్యవంక చూస్తూ, రేఖను ఏడిపించటమంటే సగేష్‌కి చాలాయిష్టం.

అందరూ ఒక్కసారి గట్టిగానవ్వారు సురేఖమాత్రం నవ్వలేకపోయింది. అది గమనించాడు సగేష్. ఇంతలో బాబు సురేఖ ప్రక్కకువచ్చి" మరే! అమ్మా! అత్త ఈమేనా?" అన్నాడు ముద్దుగా!

"ఒరేయ్! బుడంకాయ్! ఎక్కడ నక్కిఉన్నవ్. అరే! నిన్నుచూడ నేలేదు ఇటురా!" అని శంకర్‌ని దగ్గరికి తీసుకుని వాడికోసం తెచ్చిన రైలుపెట్టె, బిస్కెట్ పొట్లాం యిచ్చింది ప్రభ. అది చేతిలోపడగానే తీసుకొని బయటికి పరుగుతీశాడు.

వాడి కొంటెతనానికి అందరూ నవ్వారు. సురేఖకి మటుకు సంతోషం కలగలేదు: ఆమె అహం దెబ్బ తిన్నది. వాళ్లలో తనని అవమాన పరిశాడని మనస్సుతడికీపోయింది అంతకుముందున్న ఉత్సాహం సంతోషం లేవు. సురేఖని చిన్నప్పటి నుండీ చాలాఅల్లారుముద్దుగా పెంచారు

ప్రభా సుందర్, "ఇక వెళ్లొస్తాం" అంటూ లేచారు. సురేఖ సగేష్. వాళ్లని సాగనంపటానికి గేటు వరకూ వెళ్లారు.

"రేఖా! రేపు ఇంటివద్దగర ప్రశాంతంగా మాట్లాడుకుందాం, తప్పకుండా వస్తావు కదూ?"

"తప్పకుండా"

సగేష్ హాల్లని దిగబెట్టడానికి వెళ్లాడు.

* * * *

ఆ రాత్రి సురేఖకి నిద్రే పట్టలేదు. అన్నం కూడా తినబుద్ధికాలేదు. రేఖ తినలేదని సగేష్ కూడా అట్లాగే పడుకున్నాడు.

తల విపరీతంగా నొప్పిగా ఉంది. ఏడుస్తూ పిచ్చి పిచ్చిగా ఆలోచిస్తూ కూర్చుంది. ఈ ప్రపంచంతో తనకి పని లేనన్నట్టు పోయిగా నిద్రపోతున్నాడు సగేష్. ఆ ముఖం చూచేటప్పటికి జాలి వేసింది. అయినా మనసు సరిపెట్టుకోవడం లేదు.

వెంటనే లేచి టేబుల్ దగ్గరకు వెళ్లి టేబుల్ లైటు వెలిగించి పేపర్ తిప్పి వ్రాయటం మొదలు పెట్టింది. శ్రీ వారికి,

నమస్కారములు.

అడది అని నన్ను వాళ్లలో ఇంత చులకనగా మాట్లాడతారని నేనుకలలో కూడా అనుకోలేదు. అందులో ప్రేమించి పెళ్లి చేసుకున్న వారు ఇంతగా అవమానపరుస్తారని అనుకోలేదు. కనుకయిన్నాళ్లూ ఏ వస్తువునైతే ప్రేమతో చూచారో ఆ వస్తువే కొన్ని రోజులు మీకు దూరంగా ఉంటుంది. బహుశా మీకు యిప్పుడప్పుడే కనబడను.

శలవ.

సురేఖ.

వ్రాయటం పూర్తిచేసి పైమండ్రికింది వరకు ఒకసారి చదువుకుని మడత పెట్టి తలక్రింద పెట్టుకుని పడుకుంది.

* * * *

"ఏమేవ్! అమ్మాయివచ్చిందియిట్రా" అని భార్యను కేకవేశారు రామయ్యగారు.

"ఆఁ!ఆఁ! ఏమిటీ ఆ మ్మాయి వచ్చిందా? అల్లుడుకూడా వచ్చాడా?" అంటూ తల్లి జానకమ్మగారు వంటింట్లో నుండి వచ్చింది చేతులు కొంగుతో తుడుచుకుంటూ.

"అదేమిటే! ఒక్క ఉత్తరమ్ముక్కయినా రాయటంలా హాఠాత్తుగావచ్చావేంటి" అని ఆదుర్దాగా అడిగింది.

"ఆఁ....ఆఁ....ఏమీ లేదమ్మా" అని తడబడుతూ, "మిమ్మల్ని చూడాలనిపించింది, వచ్చేశాను. వారికేమో లీవు దొరకలేదు, సరేలే అని నేనొక్కదాన్నే వచ్చేశాను." అనిచెప్పి పెద్దబరువు దించినదానిలా ఒక్కసారిట్టూర్పు వదిలింది.

బాబు అప్పుడే కాతదగ్గర ఆడుకోవడం మొదలుపెట్టాడు.

"అదేమిటే, దాన్ని లోపలికి రాకుండానే వీధిలో నిలదీసి అడుగుతావేమిటి? లోపలికి వెళ్లమ్మా!" అన్నారు.

ఇంతలో అక్కడినుండో లోపలికి వస్తూ, రేఖా! ఎప్పుడే రావండం? అన్నాడు అన్న శ్రీకర్. లోపలికి వచ్చిన కార వస్తూవస్తూనే. "ఏమ్మా! మరదలా! ఏదన్నా విశేషమా ఏమిటి, చెప్పా పెట్టకుండా ఇలా ఊడిపడ్డావు, మరి అన్నగారిని తీసుకురాలేదేమిటి" అన్నది నవ్వుతూ.

"వింతలూ, విశేషాలు ఏమీ లేవు వదినా! మిమ్మల్ని చూడాలనిపించింది. వచ్చేశాను"

ఉండు కారా! కాస్తకాళ్లూ చేతులూ కడుక్కోనీ! " అన్నాడు నవ్వుతూ అన్న.

రోజులు గడిచిపోతున్నాయ్. సగేష్ వద్ద నుండి ఉత్తరం రాలేదు.

"ఛీ! నేనెందుకు వచ్చేశాను. ఏమంత తప్పుపని చేశారని నేను వచ్చినట్టు"అనుకున్నది.

కూతురి ప్రవర్తనకి తల్లి, తండ్రి అన్నా, వదినా, ఆశ్చర్య పోతున్నారు. ఎప్పుడు అల్లుడి సంగతి ఎత్తినాతప్పించుకుంటుంది.

నెలలు గడిచిపోతున్నాయ్.

సగేష్ వచ్చి తమాపణ కోరాలి. నేను వెళ్లాలి. అనుకుంది.

కాని అనుకున్నది ఒకటి, అయింది మరొకటి.

ఒక రోజు ఉదయం తొమ్మిదిన్నర ప్రాంతంలో పోష్టుమాను వచ్చి కేక పెశాడు. ఆ కేక విని ఒక్క పరుగున బయటికి వచ్చింది సురేఖ.

"టెలిగ్రాం" అన్నాడు.

అప్పుడే మనసులో ఏదోఅనుభవాన్ని కోరుతున్నది. గుండెను కాస్త అదుపులో పెట్టుకుని. వణికే చేతులతో సంతకం పెట్టి కవరు అందుకుని చించి చూచింది. ఆ టెలిగ్రాం చూడగానే వెంటనే మూర్ఛ వచ్చి పెద్ద పర్వతం పడ్డట్టు నేల మీద కూలిపోయింది.

ఆ చప్పుడువిని తల్లి, తండ్రి అన్న, వదిన, పరుగుపరుగున వచ్చారు. తండ్రి టెలిగ్రాం చదివి స్థంభించిపోయారు. భర్త బాలకం చూచిన జానకమ్మగారు, "ఏమయిందండి అలా అయిపోయారూ" అనడిగింది ఆదుర్దాగా.

"ఆఁ....ఆఁ...." అని తడుకునిన రామయ్యగారు అల్లుడు యిక్కడికి రావటానికి ప్రయాణమయ్యి, జీప్‌లో వస్తూయుంటే మధ్యలో యాక్సిడెంటు అయ్యి మరణించాడు." అనిచెప్పి వచ్చే దుఃఖాన్ని ఆపుకోడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు.

శ్రీకర్, కార, అవార్తవినిస్థంభించిపోయారు.

అరగంట తరువాత మూర్ఛలోంచి మేలుకొని నెమ్మదిగా లేచికూర్చుంది సురేఖ. మృతకళేబరాన్ని కడసారి చూడటానికై ఆసుపత్రికి బయలు దేరింది.

* * * *

తలుచుకుంటేనే అయోమయంగా ఉంది తన సగేష్ ఈ లోకంలో పని లేనట్టుగా తనని బాలుగు సంవత్సరాల జాబునీ, వదిలివెళ్లిపోయారు. ఛీ! నేను చేసింది ఎంతచెడ పని. నేను యిటురాక పోతే నా సగేష్‌నా వే ఉంటేవారు. తన సగేష్ లేనిదే ఈ బ్రతుకు ఎందుకు? ఈ జీవితమే వ్యర్థం....అ ని విచ్చిపిచ్చిగా ఆలోచిస్తూ వచ్చేదుఃఖాన్ని ఆపుకుంటూ ఒక్క అంగలో వారుచేరింది.

ఇంకేముంది. ఒకప్పుడు ఏమనిని మీద ఆధారపడి ఎన్ని తియ్యనికలలు కన్నదో. ఆ మనిషి భౌతిక దేహాన్ని ఇప్పుడు చూడవలసి వచ్చింది. సగేష్ శవాన్ని ఒక యినుప మంచం మీద పడుకోబెట్టి నిండా ముసుగు కప్పారు. నెమ్మదిగా వడికే చేతులతో ఆ బట్టను తొలగించింది ఆ రూపును చూడగానే ఒక్కసారి అదిరి పడి వెక్కి వెక్కి ఆరిగింది. సగేష్ !!....అని ఒక్క పెద్ద కేక వేసి అమాంతం కళేబరం మీదపడి వెక్కి వెక్కి ఏడ్చింది సగేష్! నన్ను ఒక్కదాన్ని వదిలి వెళ్లిపోయారా! అని బావురు మంది.

"రేఖా!.... రేఖా!....ఏయ్ నిన్నే!! ...." అని తట్టి లేపాడు సగేష్.

"ఆఁ.... ఆఁ.... ఎవరు సగేష్?మీరేనా? బ్రతికే ఉన్నారా?" అని ఒక్కదూకున మంచం మీద నుంచి క్రిందికి దూకి, సగేష్ పాదాలపై వ్రాలింది.

"అరే! రేఖా ఏడుస్తున్నావేమిటి? ఏదయినా కలవచ్చిందా!" అన్నాడు ఆదుర్దాగా సగేష్.

"అయితే నేను కలకన్నానన్న మాట!" సగేష్ ఆశ్చర్యంగా "అవటమేమిటి! బ్రతకట మేమిటి" అన్నాడు నవ్వుతూ.

సురేఖ జరిగినదంతాచెప్పింది. అంతా విని. అయితే యీ జన్మలో మనకూ, మన దాంపత్యానికీ ఏ విధంగానూ విడబంధం లేదు" అన్నాడు కళ్లు మూసుకుని.

"అవునుకాని రాత్రి కోపమంతా ఎక్కడికిపోయింది?" అన్నాడు నవ్వుతూ సగేష్.

ఇంతలో ఎక్కడో "శ్రీ వెంకటేశ్వర సుప్రభాతం" నన్నగా వినబడుతున్నది.

ఆ ఉదయం ప్రకృతి చల్లగా హాయిగావుంది. చల్లని పిల్లగాలులు మెల్లగా వీచసాగాయి. తూర్పుదిక్కున సూర్యుడు మొగమాటపడుతున్నాడు.

కూతురు చేతులలోనుండి ఉత్తరంతీసి చదివి స్థంభించిపోయారు. భర్త బాలకం చూచిన జానకమ్మగారు, "ఏమయిందండి అలా అయిపోయారూ" అనడిగింది ఆదుర్దాగా.

"ఆఁ....ఆఁ...." అ ని తడుకునిన రామయ్యగారు అల్లుడు యిక్కడికి రావటానికి ప్రయాణమయ్యి, జీప్‌లో వస్తూయుంటే మధ్యలో యాక్సిడెంటు అయ్యి మరణించాడు." అనిచెప్పి వచ్చే దుఃఖాన్ని ఆపుకోడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు.

శ్రీకర్, కార, అవార్తవినిస్థంభించిపోయారు.

అరగంట తరువాత మూర్ఛలోంచి మేలుకొని నెమ్మదిగా లేచికూర్చుంది సురేఖ. మృతకళేబరాన్ని కడసారి చూడటానికై ఆసుపత్రికి బయలు దేరింది.

* * * *

తలుచుకుంటేనే అయోమయంగా ఉంది తన సగేష్ ఈ లోకంలో పని లేనట్టుగా తనని బాలుగు సంవత్సరాల జాబునీ, వదిలివెళ్లిపోయారు. ఛీ! నేను చేసింది ఎంతచెడ పని. నేను యిటురాక పోతే నా సగేష్‌నా వే ఉంటేవారు. తన సగేష్ లేనిదే ఈ బ్రతుకు ఎందుకు? ఈ జీవితమే వ్యర్థం....అ ని విచ్చిపిచ్చిగా ఆలోచిస్తూ వచ్చేదుఃఖాన్ని ఆపుకుంటూ ఒక్క అంగలో వారుచేరింది.

ఇంకేముంది. ఒకప్పుడు ఏమనిని మీద ఆధారపడి ఎన్ని తియ్యనికలలు కన్నదో. ఆ మనిషి భౌతిక దేహాన్ని ఇప్పుడు చూడవలసి వచ్చింది. సగేష్ శవాన్ని ఒక యినుప మంచం మీద పడుకోబెట్టి నిండా ముసుగు కప్పారు. నెమ్మదిగా వడికే చేతులతో ఆ బట్టను తొలగించింది ఆ రూపును చూడగానే ఒక్కసారి అదిరి పడి వెక్కి ఆరిగింది. సగేష్ !!....అని ఒక్క పెద్ద కేక వేసి అమాంతం కళేబరం మీదపడి వెక్కి వెక్కి ఏడ్చింది సగేష్! నన్ను ఒక్కదాన్ని వదిలి వెళ్లిపోయారా! అని బావురు మంది.

"రేఖా!.... రేఖా!....ఏయ్ నిన్నే!! ...." అని తట్టి లేపాడు సగేష్.

"ఆఁ.... ఆఁ.... ఎవరు సగేష్?మీరేనా? బ్రతికే ఉన్నారా?" అని ఒక్కదూకున మంచం మీద నుంచి క్రిందికి దూకి, సగేష్ పాదాలపై వ్రాలింది.

"అరే! రేఖా ఏడుస్తున్నావేమిటి? ఏదయినా కలవచ్చిందా!" అన్నాడు ఆదుర్దాగా సగేష్.

"అయితే నేను కలకన్నానన్న మాట!" సగేష్ ఆశ్చర్యంగా "అవటమేమిటి! బ్రతకట మేమిటి" అన్నాడు నవ్వుతూ.

సురేఖ జరిగినదంతాచెప్పింది. అంతా విని. అయితే యీ జన్మలో మనకూ, మన దాంపత్యానికీ ఏ విధంగానూ విడబంధం లేదు" అన్నాడు కళ్లు మూసుకుని.

"అవునుకాని రాత్రి కోపమంతా ఎక్కడికిపోయింది?" అన్నాడు నవ్వుతూ సగేష్.

ఇంతలో ఎక్కడో "శ్రీ వెంకటేశ్వర సుప్రభాతం" నన్నగా వినబడుతున్నది.

ఆ ఉదయం ప్రకృతి చల్లగా హాయిగావుంది. చల్లని పిల్లగాలులు మెల్లగా వీచసాగాయి. తూర్పుదిక్కున సూర్యుడు మొగమాటపడుతున్నాడు.

"నభూతో నభవిష్యతి"

(8వ పేజీ తరువాయి)

అటులే పోతనది యొక ప్రసిద్ధకవనము ఈశైలి, ఈనరళి, ఈవరకు ఎవరూ అనుకరించనట్టిది. పాండిత్యమూ అపమానము పదపారవశ్యమూ లలితమధురములు, ప్రయోగచాతురియా భక్తిరసపోషకరము, కవితాపాకమా ద్రాక్షాపాకము ఇట్టి వానితో ఈతనిపద్యములు ఒక ప్రత్యేక లక్షణములతో అలరారుచున్నవి.

ఈతని కవనమున సంస్కృతపు పాలు హెచ్చినను పద, పాదాంతములు తూచినట్లుండి, తీర్చినట్లు రసభావములై అంత్యప్రాసలతో దొరలిపోవుట మొక రమణీయతను గలిగించును. ఈ గుణములకుగాను యథార్థమైన ఈతని ప్రతిజ్ఞ యొకటి యున్నది.

"కొందలకు తెలుగు గుణమగు,
కొందలకుసంస్కృతంబు గుణమగు
రెండున్ గొందలకు గుణమగునే.
సుందర మెప్పిఁడు గృతుల
సయ్యెయెడలన్"

కవితలో మరొక ముఖ్య విశేషము క్రియాపదములతో పద్యము ప్రారంభించుట.

"ఉబుకుస్ కుంభయుగంబుపై హరి
క్రియన్ హుమ్మంచు బాదమ్ములం
దిబుగుస్ గంఠము పెన్నుదన్న
వెగయన్ హేలాగతిన్ హాలమున
బబుచున్నగ్గుగదాంకుముంచుమునుగుస్
శల్యంబులున్ దంతముల
నిబుగున్ పేయుచుఁబొంచి పొంచి
కదియున్ వేదండయూథోత్తముస్"

"చదివించిరి నను గురువులు.
చదివితి ధర్మార్థ ముఖ్య
శాస్త్రంబులు వేఁ.
బదినవి గలవు పెక్కులు
బదువులలో మర్మమెల్లఁ
జదివితిఁ దండ్రీ!
"కనియె న్నారదుడంతన్ 1-8?"
"పూరింతు న్" "తారితాంతఖన్యము".

ఇలా ఎన్నో పరిచయపచ్చును. ఇంక విశేషణములతో మొదలిడి పరామర్శాలతో చెప్పబడిన పద్యాలు.

"భూషణములు వాటికినము, వేషణ
ములుమృత్యు చిత్త భీషణములు
హృత్తోషణములు కల్యాణ వి శేషణ
ములు హరిగుణోష చిత్తభూషణముల్"

"భూషణములు చెవులకు బుధ తోషణములనేక జన్మదురి శౌమవిని, శ్రోషణములు మంగలతర, పోషణములు గరుడగమను గుణభూషణముల్".

"తోడన్, తోన్, అయి, మొదలగు విభక్తి రూపములతో పద్యాలు పెక్కుగానవస్తాయి.

"జాటంబా చలనంబుతో, భుజనట ద్దమిల్ల, బంధంబులతో, జాటిముక్త కుచంబుతో సద్భుధ చంచత్కాంచితో శీర్ణలాలాటాలేపముతో మనో హారకరాల గ్నోత్తరీయంబుతో, గోటీంద్ర ప్రభ కోసు రోజ భర సంశోవ
ద్విలగ్నంబుతోన్".

"భటసంఘంబులతో రథావళులతో
భ్రదేభయూథంబుతో"
"పరుడై, ఈశ్వరుడై, మహిముడై
ప్రాదుర్భవస్థాన సంహరణ క్రీడనుడై"
"రాకేందు బింబమై, రవిబింబమై
యెప్పు నీరజాతక్షణ నెమ్మొగంబు,
కందర్పకేతువై, మనదూనుకే తువై,
యలరు పూబోడి చిత్రాచలంబు"

"భావజుపరిధియై, ప్రళయార్యుపరి
ధియై, మెఱయునాకృష్టమై మెలత
చావ, మమృత ప్రభావమై, యమృత
సందోహమై, తనరారునింతి–
సుదర్శనంబు"

అ. వె. "హర్షదాయియై, మహారోష
దాయియై, పరగుముద్దరాల
బాణవృష్టి హారికి, నరికి చూడ నందంద
శృంగార
వీర రసములోలి విస్తరిల్ల".

–సశేషము.

"హోం వర్క్"

(8వ పేజీ తరువాయి)

మోతున్నాయి. శశి వర్షంతో పోటీ పడ్డట్లే పరుగుదీసినట్లే చేసింది చివరికి శశి పది నిమిషాల్లో ఇంటి ప్రాంగణంలో అడుగుపెట్టింది. విచిత్రం! మరు నిమిషంలోనే వర్షం తగ్గుముఖం పట్టింది. ఈ లోగా శశి ఎట్టలు మార్చుకుంది.

"అమ్మా! కాఫీ ఆంటు శశి వంటగదివైపున చూచింది.

"ఎప్పుడొచ్చావే? ఎక్కడ తడిసి పడసయి పోయావో నని భయపడిపోతున్నా"వచ్చినకూతుర్ని చూసి అంది తల్లి.

ఆ యింట్లో అరింటికల్లా కాఫీత్రాగే అలవాటుంది. ఆ వేళకు ఎవరువల్లనా కాఫీ తప్పకుండాచిక్కుతుంది. వేళగాని వేళ ఎవరు వచ్చినా కాఫీమాత్రం అడిగినా ఎవ్వరు క్షమాపణ కోరుకోవడం తప్ప.

"కాస్తా తడిసానమ్మా! బట్టలు మార్చుకున్నానిదో" అంటు తను వేసుకున్న వి చూపుతూ ప్రక్కన చేరకూర్చుంది.

"అయ్యో! తల్లీ, నెత్తంతా తడిసిపోయించిగా" అంటు కొంగుతో బాగా తుడ్వసాగింది అక్కున చేర్చుకొని.

"తుడుచుగుడ్డతో తుడ్చుకు నాన్నమ్మా"

"ఏం తుడ్చుకున్నావో ఏమో తల్లీ నెత్తి చూరులా ఒడుస్తుంది" అని మరింతగా తుడ్వసాగింది.

శశి తల్లికి ఒక్కగానొక్క కూతురు. తొలిచూలు. మలిచూలు ఇంతవరకూ లేదు. అడబిడ్డయినా మగబిడ్డయినా అదేనని ఎంతో అల్లారుముద్దుగాపూలల్లో పెట్టి పెంచుకుంటుంది.

పొయ్యిమీదిపాలు పొంగుకొచ్చాయి తల్లి వాత్సల్యంలాగా.

కాగినపాలు డికాషను కలుపుతూ శశిని శక్కరతెమ్మంది. శశి తెచ్చి పెట్టింది. తల్లి వోకప్పెడు కాఫీ చేసి ఇచ్చింది. శశి వణుకు పట్టి గొంతులో వేడివేడి కాఫీ పడేసి హోంవర్కు చేసుకోవడానికి తన గదికి వెళ్ళింది.

వర్షం ఇంకా తగ్గలేదు.

శశి ముందుగా తెలుగు ప్రశ్నపత్రాన్ని తీసుకుంది. పర్సు తెరచి పెన్ను తీసుకోబోయింది. అందులో రూపాయనోటు కనిపించింది. పాతనోటు ఈ మధ్యన నాన్నగారు అన్ని పాతనోట్లే పట్టుకొస్తున్నారు. ప్రభుత్వంపాతనోట్ల స్థానే క్రొత్తనోట్లు వేయడం లేదుట. ఓ రెండు మూడు మాసాల నరకు పాతబాటినే సర్కులేట్ చేస్తున్నారుట ప్రభుత్వం చేస్తున్న పొదుపుల్లో అదొకటిట. క్రొత్తనోట్ల పరిమాణం తగ్గించి వేయడముకూడా పొదుపేనట. కంటికింపయినా లేవని, అని తలితో అన్నపుడు వింది శాను.

ఆ పాతనోటు అమ్మ పాలీపెయించుకోడానికి ఇచ్చింది. పాపులో డబ్బులు చెల్లించకుండా వచ్చేసిందని శశి వెంటనే గ్రహించింది. ఎంత పొరపాటు చేసింది శాను. తనకొందరపాటే అంతపని చేసింది. అదయినా హోంవర్కు మూలంగాలేచిన వేళావిశేషం మంచిది. దుకాణం వారుడూ మరిచిపోయాడు. లేకపోతే తనసొక్క దొంగలా పట్టబడేది. నలుగురిముందు నోరు కదుపలేకుండా ఉండవలసి వచ్చేది. వాస్తవం ఎంత వివరించినా ముక్కు – మొహం తెలియనివారు వారెందుకు నమ్ముతారు. బాగాఎరిగిన తమటీచరే రమను నమ్మలేకపోయింది. అలాంటప్పుడువాళ్ళు తన మాటలెందుకు నమ్మాలి? తలచుకున్నంతనే ఒళ్ళు పటిపోతుంది. గుండె దడదడలాడుతుంది. తను రోజూ ఆ దారిలో వెళ్తుంది. "తను గుర్తిస్తే! ఐనా ఇది నీతికాదు: ధర్మంకాదు. వెళ్ళి డబ్బులు చెల్లించాల్సిందే! నుకుంది.

అంతలోనే శాను పెన్ను కొన్నవాటి సంఘటన గుర్తుకొచ్చింది. ఆ దుకాణంలోనే ఆపెన్ను పావుతక్కువ మూడు రూపాలక్కొంది. మూడు రూపాయలిచ్చింది. తిరిగి పావలా తీసుకోడం మరచి మెట్లుదిగి సగందూరం నడచి వచ్చింది. అది గుర్తుకొచ్చి మళ్ళీ ఆ దుకాణం దాకా వెళ్ళి డబ్బు లడిగింది. అతను డబ్బులిచ్చానన్నాడు. ఎక్కడ పడేసుకున్నావో నన్నాడు. శాను తోటి వివరించి చూసింది. కాని అతను సుతరాము ఒప్పుకోలేదు. విసిగి శాను తిరిగి వెళ్ళింది. ఆనాడుతనకు కల్గిన కష్టానికి ఈనాడు మూడింతలు కలిసివచ్చింది. వెళ్ళి డబ్బులివ్వ నక్కరలేదనిపించింది శశికి. అయినా అంతరాత్మ మందున్న ఆత్మ అందు కంగీకరించలేదు.